

SÈRIE 1

Exercici 1

(Aquest exercici és comú a les opcions A i B. Aquesta resposta només és una de les possibles):

Ciceró troba l'ajut d'Heracli per tal d'acusar Verres

Jo no esperava de part dels habitants de Siracusa cap tipus d'ajut ni en públic ni en privat, ni tenia tampoc intenció de demanar-los-el. Mentre m'ocupava d'això, de cop se'm presenta Heracli, qui aleshores exercia el càrrec de magistrat a Siracusa. Va negociar amb mi i amb el meu germà que ens presentéssim davant el seu senat.

Exercici 2

(Aquest exercici és comú a les opcions A i B)

La frase està constituïda per una oració principal (*repente ad me uenit Heraclius*), de la qual depèn una subordinada adverbial temporal causal, dita també de *cum* històric o narratiu (*cum haec agerem*). Pel que fa a la principal, tenim un subjecte (*Heraclius*), un predicat verbal (*uenit*), complementat per un CC de manera (*repente*) i un CC circumstancial de lloc a on (*ad me*); es tracta, per tant, d'una oració intransitiva. Respecte a la subordinada, el subjecte (*ego*) estaria recollit en la desinència verbal, i el predicat verbal estaria format pel verb *agerem* i el COD *haec*. Es tractaria, per tant, d'una oració transitiva.

Exercici 3

Opció A

1-F; 2-F; 3-V; 4-V; 5-F; 6-V ;7-V; 8-F.

Opció B:

1-b, 2-d, 3-a, 4-c, 5-c, 6-b, 7-d, 8-c.

Exercici 4

Opció A

La comèdia a Roma no es pot considerar un gènere original, sinó que està profundament influït per la comèdia nova grega i per autors com Menandre i Dífil. La comèdia romana que tingué més èxit és la que es coneix amb el nom de *palliata*, és a dir, que tractava una temàtica situada en un ambient grec. Els principals autors de comèdies a Roma foren Plaute i Terenci; del primer se'n conserven vint-i-una obres i del segon, sis. Com a exemples característics podem citar la *Comèdia de l'olla*, *Els bessons* i *El soldat fanfarró* de Plaute, o *La Sogra* i *Els germans* de Terenci. Els personatges principals de la comèdia romana són els esclaus entremaliats que malden per solucionar els enamoraments dels seus amos i prendre als alcavots les noies amb què funciona el seu negoci. Altres personatges són el del soldat fanfarró i cregut, o el dels vells, que solen ser massa rígids en l'educació dels fills, encara que de vegades tenen un gran interès per les jovenetes. Les dones normalment fan un paper passiu o secundari. El llenguatge de la comèdia és un llenguatge popular extret del que la gent parla al carrer, de manera que la llengua de la comèdia, especialment en el cas de Plaute, és la més semblant a la que parlaven els romans en el dia a dia. Pel que fa a l'espai

de representació, cal dir que aquest era l'edifici del teatre. Al començament els teatres romans eren de fusta i desmuntables. Però a partir del s. I a. C. a Roma es van començar a construir teatres de pedra segons els models grecs. El teatre grec es dividia en tres parts ben diferenciades: la graderia, on seien els espectadors; l'*orchestra*, un espai circular on cantava i ballava el cor, i les construccions de l'escenari: una plataforma on actuaven els actors i un edifici que feia de teló de fons, magatzem i vestidors (*scaena*). Els romans van seguir bàsicament aquesta estructura, però van introduir-hi innovacions per millorar-los:

- Els grecs construïen els teatres sobre la falda d'una muntanya, per poder posar els seients en forma esglaonada en forma de grades. Els romans també aprofitaven sovint el pendent per recolzar-hi la graderia. Tanmateix, quan no disposaven d'aquest avantatge, eren capaços de fer teatres com a edificis independents, en els quals la graderia (*cauea*) descansava sobre un sistema d'arcs i galeries de formigó, de manera que podien edificar teatres a qualsevol lloc, fins a les zones més planes sense dependre del relleu. La façana exterior era formada de fileres d'arcs disposades en diversos pisos.
- L'orquestra (*orchestra*), que en el teatre grec d'època clàssica era completament circular, va esdevenir semicircular en el teatre romà. També va canviar-ne la funció: ara hi seien els espectadors més importants.
- Els romans feien l'escenari (*proscenium* o *pulpitum*) més ample.
- La *scaena* en el teatre romà es construïa tan alta com la *cauea*, de manera que el teatre quedava tot tancat en un semicercle. La façana que donava a l'interior (*frons scaenae*), ornada amb dos o tres pisos de fileres de columnes, tenia tres portes cap a l'escenari i servia de decorat permanent per a totes les obres.

Tant el teatre grec com el romà eren a l'aire lliure. Els teatres romans es cobrien de vegades amb un tendal que protegia del sol i la calor. La *cauea* solia estar dividida en tres sectors per a públics de diferents classes socials: les classes altes a les grades més pròximes a l'escenari i les classes baixes en la resta.

A Roma el més important va ser el de Pompeu, amb una capacitat per a 27.000 espectadors. A la península Ibèrica els més ben conservats són el de Mèrida (5.500 espectadors) i el de Sagunt. En canvi, les restes del de *Tarraco* es troben molt malmeses.

Opció B:

L'amfiteatre era un edifici típicament romà. Era el·líptic i la seva estructura fa pensar en la unió de dos teatres. Les seves parts més característiques eren: -l'*harena* o espai on es feien els espectacles, -la *cauea* o espai on se situava el públic. Començava a uns quants metres de la pista, damunt d'un pòdium o plataforma. S'accedia a cada sector mitjançant unes portes anomenades *uomitoria*. - el *subterraneus*, o espai sota l'arena on es guardava el material i hi havia les gàbies de les feres. - el *uelum* per cobrir l'espai amb aquest tendal. Els espectacles que hi tenien lloc eren: -lluites de gladiadors, *uenationes*, combats en què intervenien animals. -naumàquies, veritables reproduccions històriques de batalles navals. Conservem amfiteatres a les ciutats de Tàrraco, Empúries, Mèrida, Segòbriga, Itàlica.. Al circ tenien lloc les curses de cavalls. La planta d'un circ romà era rectangular i allargada. La pista estava dividida per un mur baix i llarg, denominat *spina*, situat al bell mig. A cada extrem hi havia les *metae* o pilars que assenyalaven el punt on havien de girar els carros. Al davant d'una de les *metae* es trobaven les *carceres*, on carros, cavalls i aurigues esperaven el moment de sortir. Hi havia quatre equips o *factiones*, que es distingien per quatre colors.

Cada auriga sortia a la pista amb una túnica del seu equip. Els carros eren tirats per dos cavalls (*bigae*) o quatre (*quadrigae*). Conservem cirks d'època romana a les ciutats de Tàrraco i Mèrida.

Les representacions de tragèdies, comèdies i altres peces dramàtiques tenien lloc al teatre. Els romans veien, sobretot, el teatre com una diversió. L'estructura i les diferents parts d'un teatre, sempre de planta semicircular, eren: la *cauea* o graderia, que podia descansar sobre la falda d'una muntanya o sobre un sistema de voltes de formigó i galeries. S'hi entrava pels accessos (*uomitòria*); l'*orchestra* o zona semicircular que hi havia al peu de la graderia. Estava reservada a la gent més important. L'*scaena* o escena, que constava de *proscenium*, plataforma rectangular i allargada on actuaven els actors, *postscaenium*, lloc on els actors es vestien i desvestien, *subscaenium*, situat sota l'escenari, lloc on es guardava la maquinària. Una de les característiques més destacable era la seva immillorable acústica. Conservem teatres romans a Tàrraco, Mèrida, Clúnia, Cartagena, Sagunt, etc.